

Gemeentefonds (B)

Rapport bij het Jaarverslag 2020

2021

Algemene
Rekenkamer

Vooraf

Verantwoordingsonderzoek 2020

De Algemene Rekenkamer doet ieder jaar onderzoek naar de verantwoording die ministers in hun jaarverslagen afleggen over hun bestedingen, hun bedrijfsvoering en hun beleid. Dit noemen we het verantwoordingsonderzoek. Onze centrale vragen in dit jaarlijkse verantwoordingsonderzoek zijn:

- Is het geld in het afgelopen jaar besteed en verantwoord volgens de regels?
- Waren de zaken op het departement goed geregeld?
- Heeft het gevoerde beleid de gewenste resultaten opgeleverd?

Op basis van deze vragen beschrijven wij per begrotingshoofdstuk of de verantwoordelijke ministers hun zaken op orde hebben. Zoals onze wettelijke taak voorschrijft, geven wij daarbij ook oordelen over de financiële informatie, de kwaliteit van de bedrijfsvoering en de totstandkoming van de bedrijfsvoerings- en beleidsinformatie in de jaarverslagen van de ministers. Pas nadat de verklaring van goedkeuring van de Algemene Rekenkamer bij de rijksrekening en rijkssaldibalans is ontvangen, kunnen de Staten-Generaal per begrotingshoofdstuk decharge verlenen aan de minister. Bijlage 2 bevat een uitgebreidere toelichting over ons verantwoordingsonderzoek.

Door de coronapandemie heeft het kabinet vanaf het voorjaar van 2020 veel steunmaatregelen getroffen voor de economie en de arbeidsmarkt. De financiële consequenties hiervan hebben een grote invloed gehad op de departementale jaarverslagen over 2020 en daarmee ook op ons verantwoordingsonderzoek. De normen voor onze oordeelsvorming over de financiële rechtmatigheid en het financieel beheer zijn ongewijzigd.

In ons verantwoordingsonderzoek hebben wij vanwege coronamaatregelen noodgedwongen meer werkzaamheden op afstand uitgevoerd. Deze manier van werken heeft het moeilijker voor ons gemaakt om bepaalde controles te doen, in het bijzonder onderzoeken ter plaatse. Bij het plannen van onze werkzaamheden hebben wij aandacht besteed aan de risico's hiervan. We hebben waar nodig aanvullende werkzaamheden gepland en uitgevoerd. Wij zijn dan ook van mening dat de verkregen informatie voldoende en geschikt is als basis voor onze oordelen in het kader van ons verantwoordingsonderzoek.

Dit rapport heeft betrekking op het *Jaarverslag 2020* van het gemeentefonds dat onder de verantwoordelijkheid valt van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de minister van Financiën. Onze overige publicaties in het kader van het verantwoordingsonderzoek 2020 vindt u op www.rekenkamer.nl/verantwoordingsonderzoek2020. Hier vindt u ook ons rapport *Staat van de rijksverantwoording 2020*. Hierin nemen wij de goedkeuring van de rijksrekening op. Ook bevat deze publicatie een overkoepelende uiteenzetting over het verantwoordingsonderzoek 2020.

Inhoud

1. **Onze conclusies | 4**

2. **Feiten en cijfers | 5**

3. **Financiële informatie | 7**

3.1 Oordeel over de financiële verantwoordingsinformatie op totaalniveau | 8

4. **Bedrijfsvoering | 10**

4.1 Oordeel over totstandkoming bedrijfsvoeringsinformatie | 10

5. **Beleidsresultaten | 11**

5.1 Oordeel over totstandkoming beleidsinformatie | 11

6. **Reactie minister | 12**

Bijlagen | 13

Bijlage 1 Overzicht fouten en onzekerheden gemeentefonds (B) 2020 | 13

Bijlage 2 Over het verantwoordingsonderzoek | 15

Bijlage 3 Literatuur | 19

Bijlage 4 Eindnoten | 20

1. Onze conclusies

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en de minister van Financiën leggen in hun jaarverslag over het gemeentefonds verantwoording af over de verplichtingen, uitgaven en ontvangsten. Onze oordelen over de beleidsinformatie, de bedrijfsvoeringsinformatie en de financiële informatie in het jaarverslag van het gemeentefonds zijn positief.

Voor het oordeel over financieel en materieel beheer en overige aspecten in de bedrijfsvoering wordt u verwezen naar ons rapport *Resultaten verantwoordingsonderzoek 2020 bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII)* (Algemene Rekenkamer, 2021).

Financieel oordeel bij het Jaarverslag 2020 van het gemeentefonds

De financiële verantwoordingsinformatie in het Jaarverslag 2020 van het gemeentefonds voldoet op totaalniveau aan de daaraan te stellen eisen, zoals opgenomen in de Comptabiliteitswet 2016 en de Rijksbegrotingsvoorschriften.

Verder in het rapport

- Hoofdstuk 2 Feiten en cijfers
- Hoofdstuk 3 Financiële informatie
- Hoofdstuk 4 Bedrijfsvoering
- Hoofdstuk 5 Beleidsresultaten
- Hoofdstuk 6 Reactie minister

2.

Feiten en cijfers

De minister van BZK en de minister van Financiën zijn de fondsbeheerders van het gemeentefonds volgens artikel 3 van de Financiële-verhoudingswet. Deze wet regelt de financiële verhoudingen tussen het Rijk, gemeenten en provincies en de verantwoording en informatievoorziening die hierbij hoort. De fondsbeheerders zien toe op de verdeling van de gelden uit het gemeentefonds over de gemeenten.

De uitgaven van het gemeentefonds beslaan 11,8% van de totale rijksuitgaven over 2020. Vanuit het gemeentefonds zijn in 2020 uitgaven gedaan voor € 33.436,4 miljoen. Daarnaast zijn verplichtingen aangegaan voor € 33.482,2 miljoen. De ontvangsten bedroegen € 33.436,4 miljoen. Zie hiervoor tabel 1.

Tabel 1 Gemeentefonds (B) in cijfers in miljoenen €

	2018	2019	2020
Verplichtingen	29.371	31.076	33.482
Uitgaven	29.083	31.297	33.436
Ontvangsten	29.083	31.297	33.436

In de volgende tabel zijn de uitgaven vanuit het gemeentefonds uitgesplitst.

Tabel 2 Uitsplitsing gemeentefonds (B) in cijfers in miljoenen €

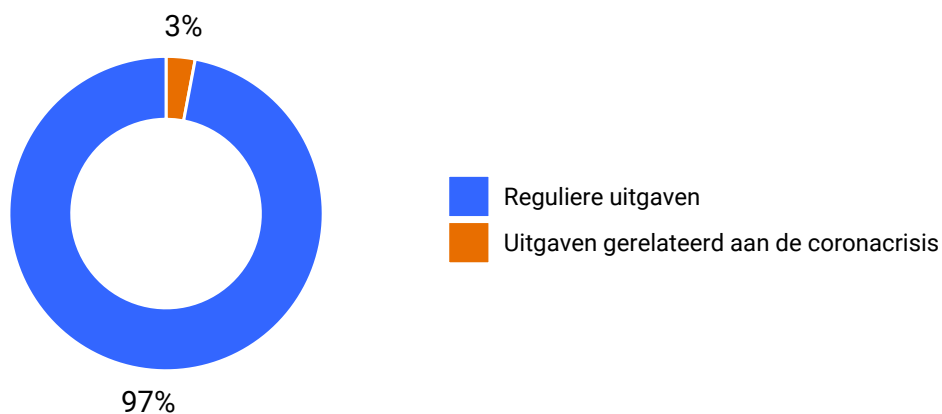
	2018	2019	2020
Algemene uitkering	16.494	25.117	26.817
Integratie-uitkeringen overig	1.294	4.499	4.810
Integratie-uitkering sociaal domein	10.064	0	0
Decentralisatie-uitkeringen	1.229	1.679	1.808
Overige bijdragen en kosten	2	2	2
Totaal	29.083	31.297	33.436

Het gemeentefonds bestaat uit de algemene uitkering, decentralisatie-uitkeringen en integratie-uitkeringen. Het overige bedrag van € 2 miljoen zijn de kosten die gemaakt worden voor de uitvoering van de Financiële-verhoudingswet. In § 3.1 komt de inzet van decentralisatie-uitkeringen aan bod.

Verder is in bijlage D van het *Jaarverslag 2020* van het gemeentefonds (B) een overzicht opgenomen van aan de coronacrisis gerelateerde uitgaven. In de onderstaande figuur zijn deze gerelateerd aan de reguliere uitgaven. Op <https://coronarekening.rekenkamer.nl/coronarekening/> kan een interactief dashboard worden geraadpleegd.

Figuur 1 Verhouding aan coronacrisis gerelateerde uitgaven en reguliere uitgaven

Van de uitgaven van het gemeentefonds was € 997 miljoen (3%) gerelateerd aan de coronacrisis

3.

Financiële informatie

In dit hoofdstuk bespreken we de resultaten van ons onderzoek naar de financiële verantwoordingsinformatie in het *Jaarverslag 2020* van het gemeentefonds (B).

Wij werken zoveel mogelijk conform de internationale controlestandaarden voor rekenkamers (International Standards of Supreme Audit Institutions, ISSAIs).

We houden daarbij rekening met het controlebestel waarin de Auditdienst Rijk (ADR) als intern controleur het jaarverslag certificeert. Voor haar oordeel maakt de Algemene Rekenkamer daarom zoveel mogelijk gebruik van de resultaten van de werkzaamheden van de ADR conform de Comptabiliteitswet 2016.

Als gevolg van de invloed van de coronacrisis op de (werk)omstandigheden heeft de Algemene Rekenkamer een beperkt deel van de werkzaamheden risicogericht moeten bijstellen in de afrondende fase van de controle. Die bijstelling heeft voornamelijk betrekking op de controle van delen van de saldibalans en de toets op de verslaggevingsvereisten. Echter, door mede gebruik te maken van de werkzaamheden van de Auditdienst Rijk in aanvulling op onze eigen werkzaamheden gedurende het jaar, hebben wij een voldoende basis voor onze financiële oordelen.

We geven oordelen over de rechtmatigheid, betrouwbaarheid en ordelijkheid van de financiële verantwoordingsinformatie. Omdat het gemeentefonds bestaat uit 1 artikel doen we dat in § 3.1 op totaal- en op artikelniveau. In figuur 2 zijn onze oordelen weergegeven.

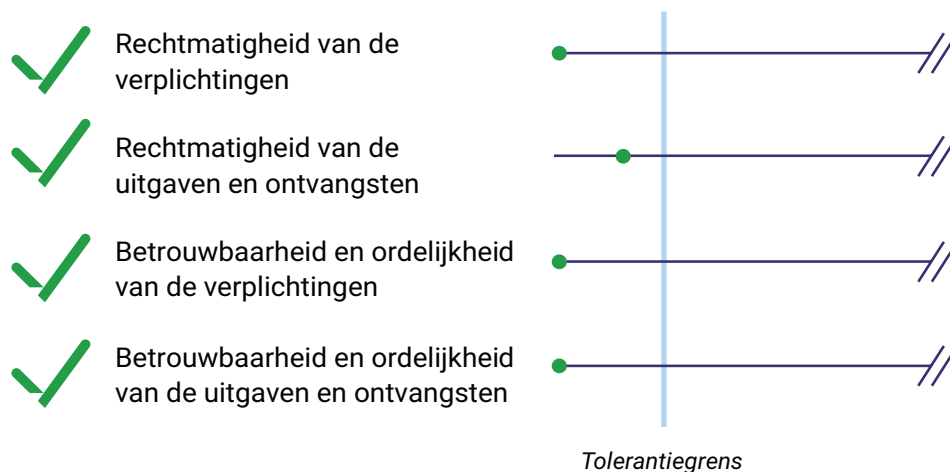
Figuur 2 Financiële oordeel bij het Jaarverslag 2020

Financieel oordeel bij het Jaarverslag 2020 van het gemeentefonds

De financiële verantwoordingsinformatie in het Jaarverslag 2020 van het gemeentefonds voldoet op totaalniveau aan de daaraan te stellen eisen, zoals opgenomen in de Comptabiliteitswet 2016 en de Rijksbegrotingsvoorschriften.

Op totaalniveau

Gedetailleerde informatie over geconstateerde fouten en onzekerheden in de verplichtingen en in de uitgaven en ontvangsten staat in afzonderlijke overzichten in bijlage 1.

3.1 Oordeel over de financiële verantwoordingsinformatie op totaalniveau

In deze paragraaf geven wij ons oordeel over de financiële verantwoordingsinformatie op totaalniveau en omdat het gemeentefonds uit 1 artikel bestaat ook op artikelniveau.

De financiële verantwoordingsinformatie in het *Jaarverslag 2020* van het gemeentefonds:

- is op totaal- en artikelniveau rechtmatig;
- is op totaal- en artikelniveau betrouwbaar en ordelijk en voldoet aan de regels voor het inrichten van de jaarverslagen.

Overdrachtsuitgaven via decentralisatie-uitkering onrechtmatig

Hoewel er geen sprake is van een tolerantieoverschrijding, vragen wij aandacht voor de inzet van decentralisatie-uitkeringen. De Financiële-verhoudingswet regelt de financiële verhoudingen tussen het Rijk en decentrale overheden. In de wet en memorie van toelichting is vastgelegd welke instrumenten er zijn voor het uitkeren van overdrachtsuitgaven aan gemeenten en provincies.

In 2018 en 2019 beoordeelden wij diverse decentralisatie-uitkeringen als onrechtmatig, omdat deze op gespannen voet stonden met de beleids- en bestedingsvrijheid die een dergelijke uitkering kenmerkt (Algemene Rekenkamer, 2019, 2020). Ook in 2020 hebben wij onderzoek gedaan naar de toepassing van het instrument decentralisatie-uitkering en de rechtmatigheid van diverse uitkeringen. Daaruit blijkt dat er ook in 2020 decentralisatie-uitkeringen bestaan die op gespannen voet staan met de beleids- en bestedingsvrijheid van decentrale overheden die een dergelijke uitkering kenmerkt. Dit leidt tot een onrechtmatigheid van € 367,9 miljoen en een onzekerheid van € 75,0 miljoen in de uitgaven voor het gemeentefonds.¹ In ons rapport *Resultaten verantwoordingsonderzoek 2020 bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII)* (Algemene Rekenkamer, 2021) gaan we hier nader op in.

4.

Bedrijfsvoering

Wij hebben onderzoek gedaan naar de informatie die de minister van BZK en de minister van Financiën in het *Jaarverslag 2020* van het gemeentefonds hebben opgenomen over de bedrijfsvoering rond dit fonds. Wij geven in dit hoofdstuk een oordeel over de totstandkoming van deze informatie.

Voor het oordeel over het financieel en materieel beheer en overige aspecten in de bedrijfsvoering verwijzen we naar ons rapport *Resultaten verantwoordingsonderzoek 2020 bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII)* (Algemene Rekenkamer, 2021).

4.1 Oordeel over totstandkoming bedrijfsvoeringsinformatie

Wij hebben de betrouwbaarheid van de totstandkoming van de bedrijfsvoeringsinformatie in het jaarverslag onderzocht.

De bedrijfsvoeringsinformatie in het *Jaarverslag 2020* van het gemeentefonds (B) is betrouwbaar tot stand gekomen en is niet strijdig met de financiële verantwoordingsinformatie.

5.

Beleidsresultaten

We geven in dit hoofdstuk een oordeel over de totstandkoming van de beleidsinformatie in het *Jaarverslag 2020* van het gemeentefonds (B).

5.1 Oordeel over totstandkoming beleidsinformatie

Wij hebben ook de totstandkoming van de beleidsinformatie in het jaarverslag onderzocht.

De beleidsinformatie in het *Jaarverslag 2020* van het gemeentefonds (B) is betrouwbaar tot stand gekomen en is niet strijdig met de financiële verantwoordingsinformatie.

6.

Reactie minister

De minister van BZK heeft mede namens de staatssecretaris van Financiën op 28 april 2021 gereageerd op ons conceptrapport. Hieronder geven we hun reactie weer. De reactie van de minister geeft ons geen aanleiding tot het opnemen van een nawoord.

De minister van BZK schrijft:

“Met belangstelling heb ik kennisgenomen van uw conceptrapport bij het *jaarverslag 2020* van het gemeentefonds, hoofdstuk B van de rijksbegroting. Mede namens de staatssecretaris van Financiën treft u hierbij mijn reactie aan.

Tot mijn genoegen constateert u dat de in het jaarverslag opgenomen financiële verantwoordingsinformatie op totaalniveau voldoet aan de daaraan te stellen eisen en op totaalniveau rechtmatig is. Tevens stelt u vast dat de financiële verantwoordingsinformatie betrouwbaar en ordelijk is weergegeven en voldoet aan de regels voor het inrichten van de jaarverslagen. Met betrekking tot de bedrijfsvoeringinformatie en de beleidsinformatie concludeert u dat deze betrouwbaar tot stand gekomen zijn en niet strijdig zijn met de financiële verantwoordingsinformatie. Gelet op uw positieve oordeel, zie ik geen aanleiding voor een nadere reactie op deze aspecten.

In uw verantwoordingsonderzoek bij het jaarverslag van BZK, hoofdstuk VII van de rijksbegroting, gaat u in op de toepassing van het instrument decentralisatie-uitkeringen. In mijn reactie op dat verantwoordingsonderzoek zal ik nader ingaan op dit onderwerp.”

Bijlagen

Bijlage 1 Overzicht fouten en onzekerheden gemeentefonds (B) 2020

Deze bijlage bevat een infographic met daarin de geconstateerde fouten en onzekerheden op totaalniveau en op artikelniveau. Op deze gegevens baseren wij ons oordeel over de verplichtingen en de uitgaven en ontvangsten in het *Jaarverslag 2020* van het gemeentefonds (B).

Op onze website www.rekenkamer.nl/verantwoordingsonderzoek2020 vindt u een overzicht van alle gecontroleerde bedragen en fouten en onzekerheden die we aantreffen in:

- verplichtingen;
- uitgaven en ontvangsten;
- saldibalans;
- afgerekende voorschotten;
- baten-lastendiensten.

De infographic bevat ons oordeel op 2 criteria: *rechtmatigheid* en *betrouwbaarheid en ordelijkheid*. De figuur kent de volgende onderdelen:

- Bovenaan staat de weergave van de fouten en onzekerheden op het totaal van de verantwoordingsstaat.

- Daarna volgen de begrotingsartikelen waarin het hoogste percentage fouten en onzekerheden is geconstateerd. Begrotingsartikelen waarin geen fouten en onzekerheden zijn geconstateerd zijn niet in de infographic opgenomen. Naast het verantwoorde totaalbedrag per begroting is het totaalbedrag per begrotingsartikel opgenomen.
- De verticale rode streep geeft de tolerantiegrens aan.
- De groene balk illustreert de relatieve financiële omvang van het begrotingsartikel ten opzichte van het totaalbedrag per begroting.

Uitgaven (bedragen x € 1.000)

Gemeentefonds (B)

Uitgaven Bedragen x € 1.000

Rechtmatigheid (RM) Betrouwbaarheid en ordelijkheid (BO)

Verantwoord bedrag

• Fout + Onzekerheid | Tolerantiegrens

Totaal

33.436.400
668.728 tolerantiegrens

1. Gemeentefonds

33.436.400
1.671.820 tolerantiegrens

Bijlage 2 Over het verantwoordingsonderzoek

In ons jaarlijkse verantwoordingsonderzoek beoordelen wij de jaarverslagen die de ministers op Verantwoordingsdag aanbieden aan de Staten-Generaal. Wij onderzoeken ook de bedrijfsvoering en beleidsresultaten van de ministeries gedurende het begrotingsjaar.

Wij voeren ons onderzoek uit op basis van de internationale kwaliteitsstandaarden voor rekenkamers, de International Standards of Supreme Audit Institutions (ISSAIs). Ons kwaliteitssysteem vereist dat wij onafhankelijk, integer en deskundig zijn, gedegen onderzoek doen, onze oordelen goed onderbouwen met feiten en daarover helder rapporteren. We waarborgen de kwaliteit van onze onderzoeksrapporten door een interne kwaliteitstoets uit te voeren.

Deze bijlage beschrijft kort de manier waarop wij ons verantwoordingsonderzoek uitvoeren. Een uitgebreide methodologische verantwoording staat op onze website: www.rekenkamer.nl/verantwoordingsonderzoek2020.

Financiële informatie

De financiële verantwoordingsinformatie die wij onderzoeken bestaat uit de rijksrekening en de rijkssaldibalans in het Financieel Jaarverslag van het Rijk, en de jaarverslagen van de ministeries (art. 7.12 CW 2016, 1e lid onder c). De minister van Financiën is verantwoordelijk voor het opmaken van het Financieel Jaarverslag van het Rijk (art. 2.29 CW 2016, 4e lid).

Wij onderzoeken of:

- de financiële verantwoordingsinformatie in de rijksrekening en de rijkssaldibalans aansluit op de financiële verantwoordingsinformatie in de verantwoordingsstaten en de saldibalansen in de jaarverslagen van de ministeries (art. 3.8 CW 2016, 2e lid);
- de financiële verantwoordingsinformatie in de jaarverslagen van de ministeries aan de wettelijke eisen voldoet.

Op basis van ons onderzoek geven wij een verklaring van goedkeuring bij de rijksrekening en de rijkssaldibalans (art. 7.14 CW 2016, 2e lid). Deze verklaring is een voorwaarde voor de Staten-Generaal om, aan de hand van het betreffende jaarverslag, goedkeuring te kunnen verlenen aan de minister voor het gevoerde financieel beheer (art. 2.40 CW 2016, 2e lid).

De verklaring van goedkeuring nemen wij op in ons rapport *Staat van de rijksverantwoording*. Hierin geven wij een beschouwing over het jaar dat is onderzocht. Het oordeel van de Algemene Rekenkamer is een bestuurlijk oordeel, geen controleverklaring zoals een accountant afgeeft. Wij kunnen bij onze verklaring een aantekening plaatsen als wij bezwaar hebben gemaakt tegen het financieel beheer, de materiële bedrijfsvoering of de verantwoording daarover en dat bezwaar handhaven (art. 7.22 CW 2016, 6e lid).

Wij onderzoeken de jaarverslagen van de ministeries. De inhoud van de jaarverslagen is uitgewerkt in de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften. De minister is verantwoordelijk voor het opmaken van het jaarverslag (art. 2.29 CW 2016, 2e lid).

Wij onderzoeken of de financiële verantwoordingsinformatie voldoet aan de normen van betrouwbaarheid, ordelijkheid en rechtmatigheid. Ook onderzoeken we of de jaarverslagen op de juiste manier zijn ingericht (art. 3.8 CW 2016, 1e lid).

Voor de normen voor onderzoek naar financiële informatie (financial audit) sluiten de ISSAIs aan bij de internationale controlestandaarden: de International Standards of Auditing (ISA). Deze standaarden stellen gedetailleerde eisen aan de planning en uitvoering van een controle en aan de rapportage daarover. Wij passen de ISSAIs toe, rekening houdend met de inrichting van het Nederlandse controlebestel en de comptabele regelgeving. De jaarverslagen van de ministeries worden gecontroleerd door de Auditdienst Rijk (ADR). De ADR geeft bij elk jaarverslag een controleverklaring af. Om efficiënt te werken maken wij zoveel mogelijk gebruik van de controlewerkzaamheden van de ADR. Wij toetsen jaarlijks het kwaliteitssysteem van de ADR en stellen risicogericht vast of de controlewerkzaamheden van de ADR goed zijn uitgevoerd en de bevindingen hebben geleid tot de juiste oordelen. Daartoe reviewen wij de controle van de ADR en voeren wij aanvullende eigen controlewerkzaamheden uit. Daarnaast ligt onze opdracht en de formulering van ons oordeel vast in de Comptabiliteitswet.

Wij leggen onze bevindingen en conclusies uit het onderzoek vast in een rapport per jaarverslag (art. 7.14 CW 2016, 1e lid). De Algemene Rekenkamer geeft bestuurlijke oordelen over de betrouwbaarheid, ordelijkheid en rechtmatigheid op totaalniveau en op artikelniveau.

Belangrijke fouten en onzekerheden lichten wij toe als uitzondering bij ons oordeel.

Een fout of onzekerheid kan om 2 redenen belangrijk zijn:

- op grond van de financiële omvang, als de fout of onzekerheid hoger is dan de tolerantiegrens;
- op grond van de aard van de fout, los van de financiële omvang.

Deze fouten en onzekerheden nemen wij op in een toelichtende paragraaf bij ons oordeel.

Bedrijfsvoering

De minister is verantwoordelijk voor:

- de bedrijfsvoering van het ministerie;
- het periodiek onderzoeken van de doeltreffendheid en doelmatigheid van die bedrijfsvoering;
- het begrotingsbeheer en de daartoe gevoerde administraties;
- het financieel beheer en de daartoe gevoerde administraties;
- het materieelbeheer voor zover dat betrekking heeft op roerende zaken en de daartoe gevoerde administraties (art. 4.1 CW 2016, 2e lid);
- het opmaken van het jaarverslag (art. 2.29 CW 2016, 2e lid).

Wij onderzoeken of:

- het begrotingsbeheer ordelijk en controleerbaar is (art. 3.2 CW 2016);
- het financieel beheer doelmatig, rechtmatig, ordelijk en controleerbaar is (art. 3.2 CW 2016);
- het verwerven, beheren en afstoten van materieel doelmatig, rechtmatig, ordelijk en controleerbaar is (art. 3.4 CW 2016);
- de financiële administratie betrouwbaar en controleerbaar wordt ingericht en gevoerd (art. 3.5 CW 2016);
- de overige aspecten van de bedrijfsvoering, zoals informatiebeveiliging, ITbeheer, management control, sturing en toezicht, voldoen aan de daaraan te stellen eisen;
- de niet-financiële verantwoordingsinformatie in het jaarverslag over de bedrijfsvoering betrouwbaar tot stand is gekomen en niet strijdig is met de financiële verantwoordingsinformatie (art. 3.9 CW 2016).

De eisen waaraan de bedrijfsvoering moet voldoen zijn uitgewerkt in lagere regelgeving en/of opgenomen in beoordelingskaders die de Algemene Rekenkamer of andere organisaties hebben opgesteld. Waar dat van belang is, vermelden wij het normenkader dat wij hebben gehanteerd.

Wij onderzoeken niet ieder jaar alle onderdelen van de bedrijfsvoering. Wij maken een selectie op basis van risicoanalyse en periodiciteit. Als wij in ons onderzoek tekortkomingen constateren in de bedrijfsvoering, vermelden wij deze. Wij spreken dan van (ernstige) onvolkomenheden. In onze rapporten geven we niet alleen informatie over de onvolkomenheden, maar ook over belangrijke risico's en aandachtspunten.

Daarnaast geven wij een oordeel over de totstandkoming van de bedrijfsvoeringsinformatie in het jaarverslag. Het onderzoek naar de betrouwbare totstandkoming richt zich op het proces van de totstandkoming van de informatie en minder op de informatie zelf. Wij geven dus geen oordeel over deze niet-financiële informatie.

Bijlage 3 Literatuur

Algemene Rekenkamer (2019). *Resultaten verantwoordingsonderzoek 2018 bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII)*. Den Haag: eigen beheer. Bijlage bij Kamerstuk 35 200 (VII), nr. 2. Tweede Kamer, vergaderjaar 2018-2019.

Algemene Rekenkamer (2020). *Resultaten verantwoordingsonderzoek 2019 bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII)*. Den Haag: eigen beheer. Bijlage bij Kamerstuk 35 470 (VII), nr. 2. Tweede Kamer, vergaderjaar 2019-2020.

Algemene Rekenkamer (2021). *Resultaten verantwoordingsonderzoek 2020 bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII)*. Den Haag: eigen beheer.

BZK (2021). *Jaarverslag en slotwet Gemeentefonds 2020*.

Wet- en regelgeving

Financiële-verhoudingswet. Wet van 21 oktober 1996, houdende regels inzake de financiële verhouding tussen het Rijk en de gemeenten.

Bijlage 4 Eindnoten

- 1 Onrechtmatige decentralisatie-uitkeringen: Kansen voor alle kinderen, Bevolkingsdaling, Landelijke Voorziening Vreemdelingen, Perspectief op werk, Voorschoolse opvang peuters, Landelijke functies opvang, regiodeals, Bodemsanering, BRP centralisering inschrijving vergunningshouders, Groeiopgave Almere, Transformatiefonds Sociaal Domein Jeugd, Veiligheidshuizen.
Onzekere decentralisatie-uitkeringen: Buurtsportcoaches.

Algemene Rekenkamer

Afdeling Communicatie

Postbus 20015

2500 EA Den Haag

070 342 44 00

voorlichting@rekenkamer.nl

www.rekenkamer.nl

Den Haag, mei 2021